

je knjigo „Amerika v pravém světle“, prevela je življenjepis gluhomutaste Amerikanke Helene Keller ter je urejevala list „Šťastný domov“.

Prof. Antoni Kalina. Znanstveni svet, ne samo poljski ampak slovanski vobče je zadela velika izguba s smrtjo prof. A. Kalině, ki je po dolgi bolezni umrl dně 4. majnika v 60. letu svoje starosti. Kot redni in dolgoletni profesor primerjalne filologije slovanskih jezikov na Lvovski univerzi je bil Kalina jasna zvezda Lvovske univerze, ki je razsvetljevala celo Slovanstvo, katero je rajni temeljito poznal, prepotoval, znanstveno proučil in v svojih delih popisal. — Prof. A. Kalina je bil rodom iz Poznanskega, iz tiste krepke in delavne generacije, ki je v začetku avtonomne dobe poslala Galiciji veliko mož, ki so zdaj v njenih prvih službah. Rojen je bil 23. majnika 1846. v Krempu pod Ostrovom; gimnazijo je študiral v Ostrovu in Šremu, filologijo na univerzah v Vroclavu in Berolinu; v Hallu je postal doktor modroslovja. L. 1873. je šel v Prago, kjer se je posvetil proučevanju slovanskih jezikov in primerjalnega indoevropskega jezikoslovja. Da bi svoje študije izpopolnil, je potoval po Češkem, Moravskem in Ogrskem in je proučeval češki in slovaški jezik. Iz Češke je Kalina odpotoval v Belgrad, kjer je celo leto študiral jezik in književnost srbsko pod vodstvom prof. Daničiča in Novakoviča, nakar je potoval po Srbiji, Bosni in Hercegovini. L. 1876. nahajamo Kalino v Peterburgu, kjer proučava ruski jezik in obenem preiskava v peterburških arhivih shranjene spominke staropoljskega jezika. Na podlagi spisa o zgodovini poljskih samoglasnikov v primeri k drugim slovanskim jezikom se je habilitiral Kalina l. 1877. na Lvovski univerzi kot zasebni docent primerjalne slovnice slovanskih jezikov. Ali docentura ni bila cilj njegovih študij. L. 1883. je Kalina odpotoval na Bolgarsko, pozneje pa v Rumelijo in Turčijo, da bi proučil jezik bolgarski. L. 1888. je Kalina postal izredni in l. 1892. redni profesor primerjalne filologije slovanskih jezikov na Lvovski univerzi. — Prof. Kalina je spisal dolgo vrsto raznih znanstvenih spisov v jeziku poljskem, češkem, srbskem, latinskem in francoskem. Izmed poljskih del imajo veliko znanstveno vrednost: „Żyvoť św. Wojciecha wobec historji (1874)“, „O liczebnikach w jeziku staropolskim (1876)“, „Rozbiór krytyczny pieśni Bogarodzica“, „Historja języka polskiego“, „Studja nad historją języka bolgarskiego“, „Anecdota paleopolonica“ itd. Prof. Kalina ima tudi velike zasluge za poljsko stenografijo; bil je predsednik poljskega narodopisnega društva v Lvovu in urednik njegovega glasila „Lud“.

Dr. Roman Pilat. Nedavno je umrl v Lvovu dr. R. Pilat, profesor poljskega jezika in slovstva na Lvovski univerzi. Zadnja leta je živel v pokoju zbok

bolezni. Porodil se je leta 1846. v Lvovu kot sin Stanislava Pilata, udeleženca listopadove poljske vstaje in predsednika narodnega sveta l. 1848. Pilat je poprej študiral pravo, pozneje se je posvetil izključno le študiju slovstvene zgodovine. Ko je postal doktor modroslovja, se je habilitiral l. 1871. kot zasebni docent poljskega jezika in slovstva na Lvovskem vseučilišču. Pet let pozneje je Pilat postal izredni in l. 1878. redni profesor. Pilat je začel književno delovati kot sotrudenik lista „Tygodnik naukowoliteracki“ in „Dziennik literacki“. L. 1872. je izdal obširno delo o politični književnosti štiriletnega zbora in pozneje poleg raznih filologično-gramatičnih razprav je spisal: „Początek publicystyki literackiej w Polsce“, „Nieznana rozprawa Mickiewicza o Karpińskim“, „Autografi pierwszych trzech ksiąg Pana Tadeusza“ in mnogo drugih, ki so bili objavljeni v „Kwartalniku historycznym“ in v „Pamiętniku Tow. im. Mickiewicza“. Vsi spisi Pilatovi se odli-

J. Myslbek,

novi ravnatelj Akademije umetnosti v Pragi.

kujejo po posebni vestnosti, temeljitosti in kritični analizi. V njegovi literarni zapuščini se je našel rokopis obširne zgodovine poljskega pesništva in znanstvena slovnica poljskega jezika. Fr. Št.

Antoni Stepanovič Arenskij. Pred nedavnim je v Finlandiji umrl vsled tuberkuloze ruski skladatelj A. S. Arenskij. Smrt Arenskega je velika izguba za rusko glasbeno umetnost, ki se itak ne more ponášati z mnogimi talenti. Talentu Arenskega je ugajala sfera intimnih, nežnih, ženskih čuvstev. On je bil solnce, ki je sipalo žarke nežnih čuvstev v ženske duše. Koliko ženskih ročic si prelistuje z največjo hvaležnostjo njegove neštevilne romance! Romance Arenskega, kakor „Poezija“, „Ugasnul denj“, „Orel“, „Razbitaja vaza“, nikoli ne izginejo iz spomina ruskega naroda. V romancah se Arenskij izraža svobodneje nego v operah (Rafael, „Son na Volgč“, „Nalj i Damejanti“). Arenskij se je porodil 30. junija 1861